

Afdeling	: Financiën	B&W-voorstel: BW-010336
Naam opsteller voorstel	: Schoenmakers, Harold (575 540)	Zaaknummer JOIN: Z/16/034894
Portefeuillehouder	: M (Martijn) van den Heuvel	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Beantwoording vragen van de SP Fractie Weert m.b.t. hondenbelasting.

Voorstel

De vragen van de SP Fractie Weert conform bijgevoegde conceptbrief beantwoorden.

Inleiding

De SP Fractie Weert heeft het college een rapport genaamd "Niet voor de poes" doen toekomen. De SP Fractie Weert pleit daarin voor afschaffing van de hondenbelasting, dan wel voor een lagere tariefstelling van deze belasting. Zij doet enkele voorstellen hoe dit vorm te geven en verzoekt het college om enkele vragen te beantwoorden en een standpunt in te nemen.

Beoogd effect/doel

De SP Fractie Weert doet een voorstel tot afschaffing, dan wel verlagen van het tarief van de hondenbelasting in Weert. Om haar onderzoek te kunnen complementeren vraagt zij het college enkele vragen over de hondenbelasting te beantwoorden.

Argumenten

De vragen zijn in de bijgevoegde conceptbrief beantwoord. Gemakshalve wordt hier naar deze conceptbrief verwezen.

Kanttekeningen en risico's

N.v.t.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Aan de beantwoording van deze brief zijn geen Financiële, personele en juridische gevolgen verbonden.

Uitvoering/evaluatie

N.v.t.

Weert, 24-01-2017 <i>RW</i>	S		B	W	W	W	W
				FvE	PS	GG	MvdH
	De directeur,	akkoord		<i>M</i>	<i>A</i>	<i>R</i>	<i>J</i>
		bespreken					
Soort besluit: Kampmann, Sharon		Vergadering B&W van 14-02-2017					

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:

- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

- A-stuk
 B-stuk
 C-stuk

Beslissing d.d.:

Nummer: *10*

De secretaris *[Handwritten Signature]*

Akkoord met advies
14 FEB. 2017

Totaal aantal pagina's: 2
Pagina 1

Communicatie/participatie

De SP Fractie Weert conform bijgevoegde conceptbrief beantwoorden.

Overleg gevoerd met

Intern:

Huub Driessens

Werner Mentens

Extern:

N.v.t.

Bijlagen

- Conceptbrief aan de SP Fractie Weert;
- Rapport "Evaluatie en herijking hondenpoepbeleid".

1/10					

ADRES
17 FEB 2011

SP fractie Weert
Sutjensstraat 10 c
6006 HW WEERT

Weert, 14 februari 2017

Onderwerp : Beantwoording van uw email m.b.t. de hondenbelasting
Ons kenmerk : Z/16/034894

Beste meneer Goubet en Peterse,

Op 9 november 2016 heeft u ons college het rapport "Niet voor de poes" doen toekomen en vragen gesteld over de hondenbelasting. In deze brief leest u onze reactie.

Beantwoording vragen

Vraag 1: Hoe staat het college tegenover het afschaffen dan wel drastisch verlagen van de hondenbelasting in Weert zoals enigszins uitgewerkt in het voorstel? Zijn er onoverkomelijke bezwaren aan te merken?

Het college is niet het bevoegde bestuursorgaan om de hondenbelasting af te schaffen dan wel het tarief te wijzigen. Deze bevoegdheid berust bij de gemeenteraad. Het college is de mening toegedaan dat er een goede afweging in de gemeenteraad moet worden gemaakt bij de vraag of hondenbelasting moet worden afgeschaft dan wel of er een tariefsverlaging moet worden toegepast. Dit heeft altijd effect op andere ambities en doelstellingen van de gemeente. Het college is niet voornemens een voorstel voor te leggen aan de gemeenteraad om de hondenbelasting af te schaffen dan wel drastisch te verlagen.

Vraag 2: Klopt het dat 'lagere uitgaven invordering (dwangbevelen) en controle hondenbelasting in verband met outsourcing taken afdeling Belastingen naar BsGW' zoals vermeld in de begroting van 2016 grotendeels toe te schrijven zijn aan het uitbesteden van het heffen van hondenbelasting? En daarmee een goede indicatie zijn voor de inningskosten van hondenbelasting?

De uitgaven in de rubriek invordering hebben betrekking op alle belastingen die de gemeente Weert bij de BsGW ter uitvoering heeft ondergebracht en niet specifiek invorderingskosten hondenbelasting.

Vraag 3: Onlangs kondigde Uw college aan dat er dit najaar weer inspecteurs op pad gaan in Weert die bij mensen thuis controleren op de aanwezigheid van een hond. Is er reeds iets te melden over de ervaringen van mensen met deze controles? Is er begrip?

Voor de Weertenaar is het vanzelfsprekend dat er jaarlijks een controle plaatsvindt. De ervaringen zijn in het algemeen positief en er is begrip voor de controle.

Zijn er tot dusver onregelmatigheden geconstateerd en zijn daarvoor sancties opgelegd?
 Bij iedere controle worden honden geconstateerd die door de houder niet aangegeven zijn en waar dus geen hondenbelasting voor wordt betaald. De houder wordt dan in de gelegenheid gesteld om alsnog aangifte te doen. De gemeente mag een bestuurlijke boete op leggen, maar in de praktijk wordt er niet of nauwelijks gesanctioneerd.

Vraag 4: Wat zijn de huidige kosten die het Weerter hondenbeleid zoals het onderhoud van ravotterreinen en het legen van hondenpoepbakken met zich meebrengen?

Doordat de gemeente Weert de hondenbelasting niet tot bestemmingsheffing heeft betiteld is niet inzichtelijk welke kosten, het zij direct dan wel indirect, gemaakt worden voor het ontwikkelen en uitvoeren van het hondenbeleid.

Vraag 5: Uit welk budget worden deze kosten betaald?

De kosten die verbonden zijn aan de onder vraag 4 genoemde voorzieningen worden betaald uit de algemene middelen. De opbrengsten hondenbelasting maken deel uit van de algemene middelen.

Vraag 6: Is het toegestaan om onderdelen van een uitgebreid hondenbeleid met bijvoorbeeld de aanleg van meer ravotterreinen, het plaatsen van meer hondenpoepbakken en het opruimen van hondenpoep te financieren met inkomsten uit de afvalstoffenheffing?

De afvalstoffenheffing is een bestemmingsheffing. De afvalstoffenheffing wordt door de gemeente gebruikt voor het inzamelen van afval en mag niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

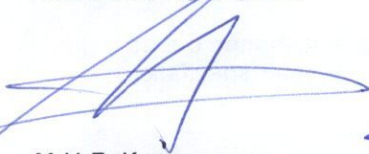
De kosten voor het aanleggen van meer ravotterreinen mogen niet gefinancierd worden uit de opbrengsten afvalstoffenheffing. Het plaatsen van de hondenpoepbakken kan met enige lenigheid onder de afvalstoffenheffing worden gebracht als zijnde kosten van maatregelen die er toe leiden dat de hoeveelheid huishoudelijk afval vermindert.

Kosten die gemaakt worden voor het opruimen van hondenpoep mogen niet gefinancierd worden uit de afvalstoffenheffing daar kosten voor bestrijding van zwerfafval niet verhaalbaar zijn via de afvalstoffenheffing. Deze kosten worden gedekt uit de algemene middelen van de gemeenten.

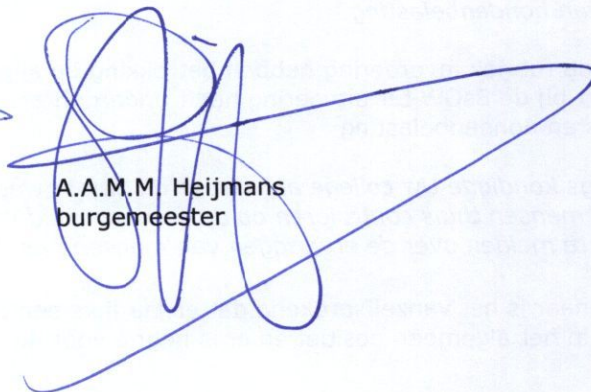
Tot slot

Wij gaan ervan uit u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er nog vragen zijn naar aanleiding van deze brief dan verzoek ik u om contact op te nemen met de heer Harold Schoenmakers, beleidsadviseur bij de Afdeling Financiën, tel. 0495-575540, of stuur een email naar h.schoenmakers@weert.nl.

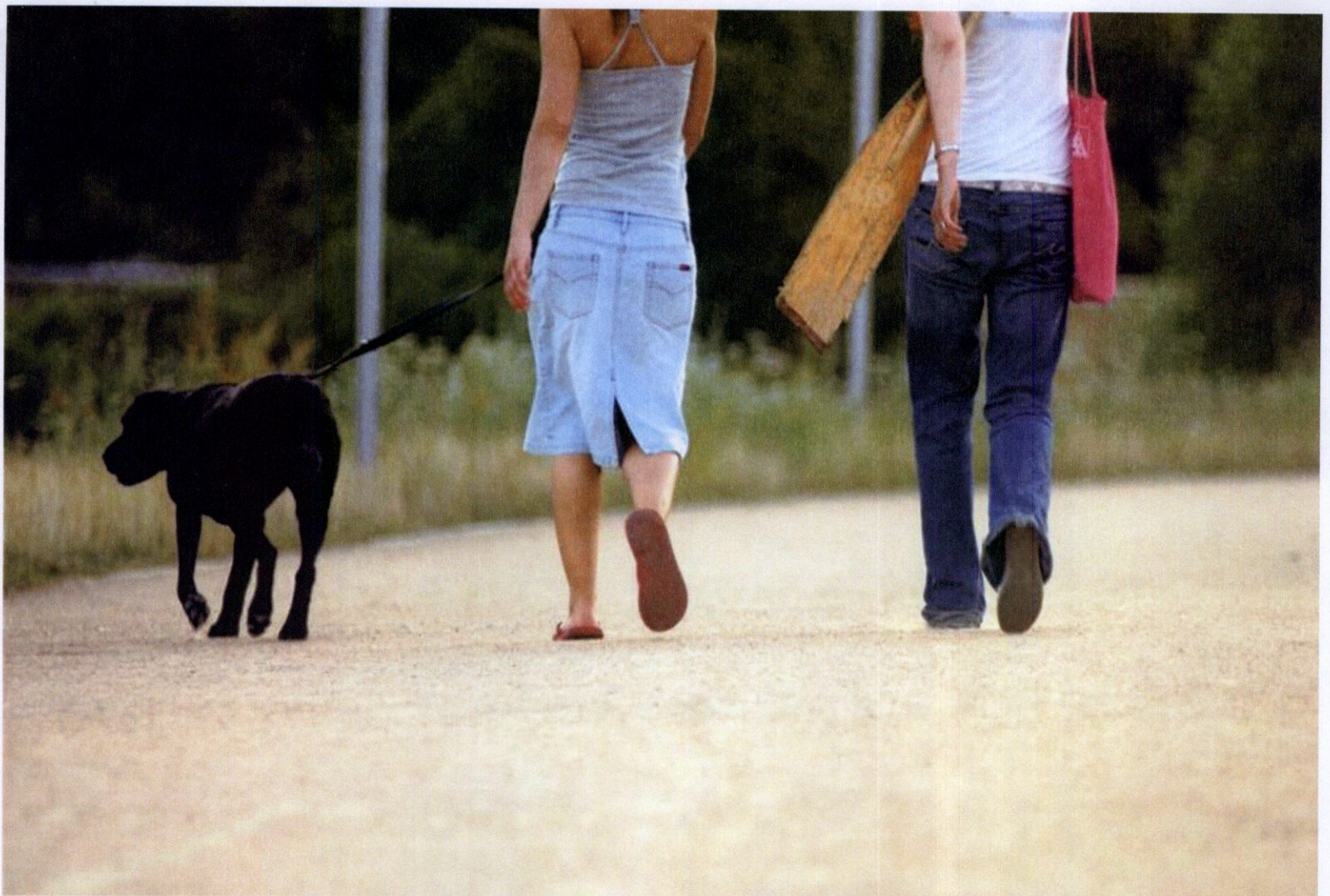
Met vriendelijke groet,

M.H.F. Knaapen
gemeentesecretaris

A.A.M.M. Heijmans
burgemeester

NIET VOOR DE POES ?

EN WAAROM HONDEN

BELASTING OOK NIET NODIG IS

SP WEERT

Voorwoord

Het is misschien wel het grootste misverstand rond gemeentelijke belastingen: inkomsten uit de hondenbelasting worden gebruikt voor het opruimen van hondenpoep of voor het treffen van voorzieningen voor honden. Nee, de opbrengst van de hondenbelasting verdwijnt direct in de grote pot van de gemeente. Kenners weten dat het anders ook 'hondenheffing' zou moeten heten. Hondenbelasting heeft in feite niets met hondenbeleid of zelfs met het houden van honden – zoals in het dagelijks leven als gezelschapsdier van bijna één op de tien Weertenaren – te maken.

Dat roept vraagtekens op. En er komen nog meer vraagtekens naar boven als we het 'concept' hondenbelasting verder uitpluizen.

De SP heeft al meerdere malen vraagtekens geplaatst. Onder andere middels het indienen van een motie in november 2014¹. De strekking: een onderzoek naar de mogelijkheid tot het afschaffen van de hondenbelasting. Maar waar er in andere gemeenten de discussie wel wordt gevoerd of waar de hondenbelasting zelfs al is afgeschaft is daar in Weert helaas nog geen sprake van. Tijd voor nieuwe inzichten.

In dit rapport zal de SP motiveren waarom wij graag de hondenbelasting in Weert willen afschaffen. Of in ieder geval radicaal willen veranderen. Een gewaagd voorstel wellicht maar wij zijn tenslotte niet voor de poes.

Dit rapport bevat geen initiatiefvoorstel, motie of amendement waarin we oproepen om de hondenbelasting op een zo kort mogelijke termijn af te schaffen. Het is meer een groenboek. Het biedt uitgewerkte gedachtegangen die voer kunnen zijn voor discussie. Een discussie die hopelijk op de wat langere termijn tot een breed gedragen inzicht zal leiden dat we van de hondenbelasting af moeten.

Want het draagvlak voor een belasting is sterk afhankelijk van de besteding. En dat uit te kunnen leggen. Bij hondenbelasting is dat erg moeilijk. 'Waarom is er geen kattenbelasting?', is een veelgehoorde opmerking.

'Niet voor de poes'. En waarom hondenbelasting ook niet nodig is.

Jeroen Goubet
Fractievoorzitter en bestuurslid SP afdeling Weert

Najaar 2016

Dit is een uitgave van de SP afdeling Weert, najaar 2016. De SP is vóór een open inhoud van haar documenten. Daarom is op dit document geen auteursrecht of copyright van toepassing en worden de richtlijnen van Creative Commons ² gehanteerd.

Afbeeldingen en teksten in dit document zijn eigen werken van Jeroen Goubet tenzij anders vermeld. De foto op de kaft is van Roberto Aiuto via Pixabay onder Creative Commons CC0

Inhoud

Voorwoord	2
Samenvatting	5
Is de hondenbelasting er niet voor het opruimen van hondenpoep ?	6
Hondenbelasting in Nederland: grote verschillen.....	7
Hondenbelasting in Weert: de cijfers	8
Alternatieven voor het heffen van hondenbelasting	10
Hoe nu verder ?	14
Bronnen	15
Bijlagen	16

Samenvatting

Het draagvlak voor een belasting is sterk afhankelijk van de vraag of je het nut ervan kunt uitleggen. Bij hondenbelasting is dat moeilijk.

Hondenbelasting is een algemene belasting die gemeenten mogen heffen. Het is een belasting die opgelegd kan worden aan de houder van een hond. De opbrengst vloeit naar de algemene middelen van de gemeente en hoeft dus niet gebruikt te worden voor de aanleg of onderhoud van voorzieningen voor honden of het opruimen van hondenpoep.

Steeds meer gemeenten kiezen ervoor om de hondenbelasting af te schaffen. Een recent voorbeeld is de gemeente Amsterdam. In 2016 hieven 258 van de 390 gemeenten hondenbelasting, een jaar eerder waren dat er nog zes meer. Vooral in het noorden van het land heffen veel gemeenten geen hondenbelasting meer en ook in Oost-Brabant en Noord-Limburg zijn er veel gemeenten die niet meer heffen.

Ongeveer 10% van de Weertenaren heeft een hond. De geraamde opbrengsten van de hondenbelasting in Weert bedragen voor dit jaar 368.469 euro. Zo'n 5.6% van dit bedrag is nodig voor het innen van de belasting. Dit bedrag, zo'n 21.000 euro per jaar, wordt met name besteed voor controles aan huis bij hondenbezitters. Hondenbelasting is in de uitvoering een erg dure vorm van belasting.

Daarnaast levert het maar een kleine bijdrage aan de gemeentelijke begroting. Het aandeel van de hondenbelasting binnen de totaal in de gemeente Weert opgehaalde belastingen (à 25 miljoen euro) is slechts 1,6%. Wanneer andere inkomsten van de gemeente meegenomen worden - zoals de uitkering uit het gemeentefonds (72 miljoen) en rente op gemeentelijke eigendommen (2,8 miljoen) - wordt het aandeel van de hondenbelasting in de inkomsten nog kleiner, zo'n 0.4%.

Een alternatief voor het heffen van hondenbelasting is een OZB-verhoging als compensatie. Rekenend met de OZB-opbrengsten in Weert in het jaar 2015, had een extra stijging van 2.1% in 2015 en 2016 een bedrag opgeleverd dat ongeveer gelijk is aan de geraamde opbrengst van de hondenbelasting in 2016. Een OZB-verhoging in die orde van grootte valt binnen de normen zoals afgesproken tussen het rijk en de gemeenten.

Een tweede alternatief is een combinatie van alternatief één, een drastische verlaging van de hondenbelasting echter zonder een gehele afschaffing en extra investeringen in het hondenbeleid. Deze mix biedt een aantal voordelen. Zoals een beperktere stijging van de OZB, investeringen in het openbaar gebied en het terugdringen van overlast door hondenpoep, fors lagere tarieven voor het houden van een hond en een één op één relatie tussen hondenbelasting en hondenbeleid. Dit zal het draagvlak vergroten.

Een derde alternatief is een stijging van de toeristenbelasting. Door het hoge tarief te laten stijgen van 1.85 euro per persoon per overnachting naar 2.50 euro per persoon per overnachting kan de hondenbelasting in één keer afgeschaft worden. Vergelijkbare tarieven worden elders in de provincie reeds gehanteerd.

Een vierde alternatief is zoals alternatief twee een combinatie tussen verlaging van de hondenbelasting, investeringen in het hondenbeleid en een beperktere stijging van de toeristenbelasting.

Een laatste vijfde alternatief is een bezuiniging van het bedrag gelijk aan de hondenbelasting.

Is de hondenbelasting er niet voor het opruimen van hondenpoep?

Hondenbelasting is een algemene belasting die gemeenten mogen heffen. Het is een belasting die opgelegd kan worden aan de houder van een hond. De opbrengst vloeit naar de algemene middelen van de gemeente en hoeft dus niet te worden gebruikt voor de aanleg of onderhoud van voorzieningen voor honden of het opruimen van hondenpoep. Wikipedia zegt over hondenbelasting het volgende:

Al sinds de middeleeuwen wordt hondenbelasting geheven. Het werd ingevoerd om de overlast van met name van zwerfhonden te beperken en om de verspreiding van hondsdolheid tegen te gaan. Daarnaast zag de overheid er in de tijd dat de hondenkar als transportmiddel werd gebruikt, een middel in om transportbelasting te kunnen heffen. Tegenwoordig, begin 21^e eeuw, wordt er dikwijls van uitgegaan dat de heffing van hondenbelasting is gerechtvaardigd teneinde de overlast van hondenpoep terug te dringen, vanuit het beginsel "de vervuiler betaalt". Er bestaat echter geen direct verband tussen de heffing en de kosten die een gemeente maakt om overlast tegen te gaan.³

Hondenbelasting heeft dus buiten dat het opgelegd wordt aan hondenbezitters verder weinig met honden te maken.

Steeds meer gemeenten kiezen ervoor om hondenbelasting af te schaffen. Een recent voorbeeld is de gemeente Amsterdam.⁴

De gemeente Uden schafte de hondenbelasting in 1982 af.⁵ De belangrijkste reden daarvoor was een praktische, het innen van hondenbelasting brengt veel meer kosten met zich mee dan het innen van andere soorten belastingen. Daarover in het volgende hoofdstuk meer. De kosten voor het treffen en onderhouden van voorzieningen voor honden en het opruimen van hondenpoep werden meegenomen in de afvalstoffenheffing.

In 2004 werd de hondenbelasting in Uden opnieuw ingevoerd. De reden hiervoor was een stuk minder pragmatisch dan de eerdere reden voor het afschaffen. Er was namelijk geen toename in het hondenbezit te zien en ook de overlast was in de belastingvrije periode niet toegenomen. De hondenbelasting werd opnieuw ingevoerd 'omdat het kan'. En daarin schuilt meteen de reden dat veel gemeenten hondenbelasting heffen: het opvullen van gaten in de begroting. Anno 2016 heft Uden wederom geen hondenbelasting meer.

Wettelijk gezien is er niets mis met het heffen van hondenbelasting, al oordeelde de rechtbank in Den Bosch in 2013 dat hondenbelasting alleen geheven mag worden;

“indien de kosten die het hondenbezit voor de gemeente meebrengt van wezenlijke betekenis zijn voor het heffen van de hondenbelasting, en de hoogte van de belasting mede is afgestemd op die kosten”.⁶

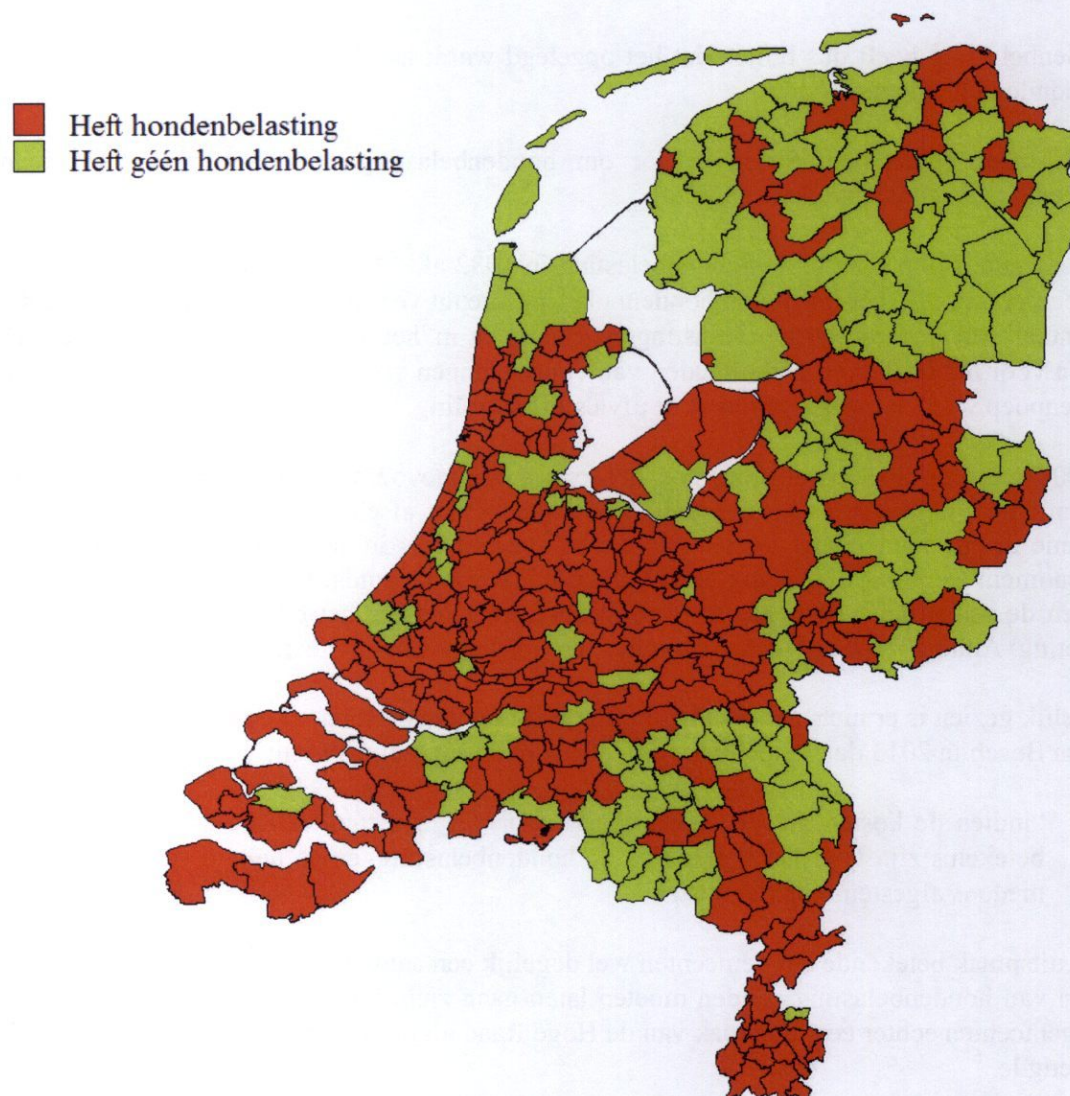
Deze uitspraak betekende dat gemeenten wel degelijk een aantoonbare tegenprestatie voor het heffen van hondenbelasting zouden moeten laten gaan zien. Op advies van de VNG hebben veel gemeenten echter een uitspraak van de Hoge Raad afgewacht die het besluit later dat jaar vernietigde.⁶

Hondenbelasting in Nederland: grote verschillen...

Lang niet alle Nederlandse gemeenten heffen hondenbelasting. En er is al jarenlang een dalende trend te zien. In 2016 hieven 258 van de 390 gemeenten hondenbelasting, een jaar eerder waren dat er nog zes meer.⁸ De bekendste en grootste gemeente die in het afgelopen jaar de hondenbelasting afschafte is Amsterdam.³

Tussen tarieven zijn veel verschillen. In sommige gemeenten neemt het tarief per twee of derde hond toe, in andere gemeente is er een eenheidsprijs. Rotterdam en Den Haag zijn het veruit duurst in Nederland. Weert zit in de middenmoot.

Wat opvalt is dat vooral stedelijke gemeentes hondenbelasting heffen, al zijn er uitzonderingen zoals Delft, Arnhem, Zwolle, Assen en Amsterdam. Vooral in het noorden van het land heffen veel gemeenten geen hondenbelasting meer. En ook in Oost-Brabant en Noord-Limburg zijn er veel gemeenten die niet meer heffen zoals onze buurgemeente Cranendonck en dichtbij huis in Limburg Peel en Maas, Horst aan de Maas, Venray en Bergen.

Figuur 1. hondenbelasting in Nederland

Hondenbelasting in Weert: de cijfers

In het kader van de uitgebreide bezuinigingen en lastenverhogingen om de financiën van de gemeente Weert op orde te krijgen is de hondenbelasting in 2016 verhoogd. De tarieven in euro's; ^{9, 10}

	2015	2016
eerste hond	69,84	75,24
tweede hond	97,04	104,52
derde en volgende hond	159,36	171,60
kennel	121,16	228,36

Tabel 1. Tarieven hondenbelasting in Weert in euro's

De bedragen die de gemeente Weert ophaalde of wil gaan ophalen via de hondenbelasting zijn of waren in euro's ^{9, 10, 11}

	2015 <small>geraamd</small>	2015 <small>werkelijk</small>	2016 <small>geraamd</small>	2017 <small>geraamd</small>
opgelegd	357.300	353.168	383.469	394.973
kwijtschelingen	15.000	17.172	15.000	15.000
netto	342.300	336.096	368.469	379.973

Tabel 2. opbrengsten hondenbelasting in Weert in euro's

Het innen van belasting kost vanzelfsprekend ook geld. De gemeente Weert heeft het innen van al haar belastingen en heffingen sinds 2015 uitbesteed aan de organisatie BsGW, 'Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen'. Deze organisatie is een samenwerkingsverband van de Limburgse waterschappen en bijna alle Limburgse gemeenten.

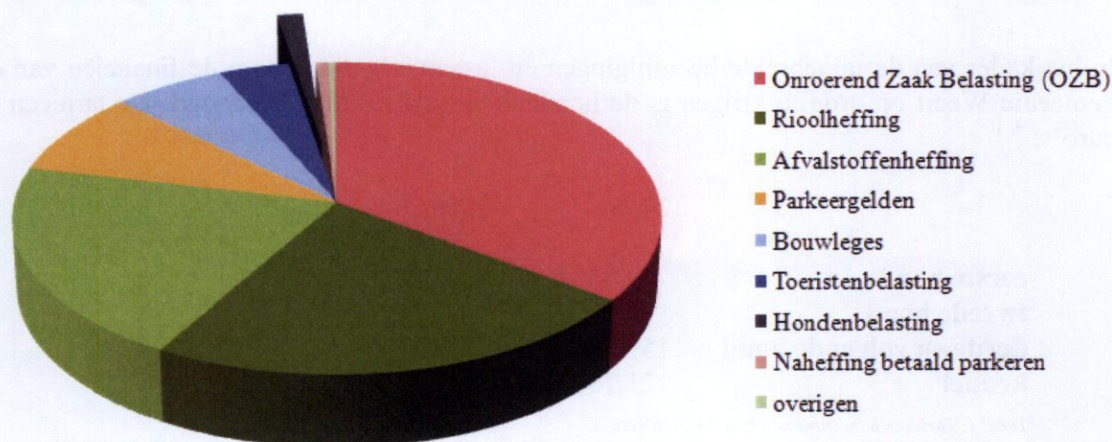
De gemeente Weert betaald BsGW jaarlijks een vast bedrag voor het innen van alle belastingen. In 2016 is dat 519.000 euro ¹⁰. Enigzins verstoep in de begroting van 2016 valt te lezen dat er een besparing ten opzichte van 2015 is behaald door 'lagere uitgaven invordering (dwangbevelen) en controle hondenbelasting in verband met outsourcing taken afdeling Belastingen naar BsGW'. Deze besparing bedroeg 20.675 euro. ⁹

Er van uitgaande dat BsGW een soortgelijk bedrag hieraan kwijt is (men geeft geen nadere uitsplitsing van de interne kosten) betekend dat voor het innen van zo'n 370.000 aan hondenbelasting euro zo'n 21.000 euro aan inningkosten nodig is. Dat is 5.6%.

Voor andere belastingen moet dit bedrag wel stukken lager liggen. Zouden we datzelfde percentage namelijk alleen al loslaten op de grootste eigen inkomstenbronnen van de gemeente (Onroerend Zaakbelasting, Afvalstoffenheffing en Rioolrecht) in 2016 dan zou het opgetelde bedrag benodigd voor innen meer dan één miljoen euro zijn (!) De daadwerkelijke kosten die BsGW in rekening brengt zijn minder dan de helft daarvan.

Hondenbelasting is daarmee in de heffingskosten een erg dure vorm en een inefficiënte vorm van belasting. Behalve dat hondenbelasting duur is om te innen, levert het slechts een kleine bijdrage aan de begroting van de gemeente.

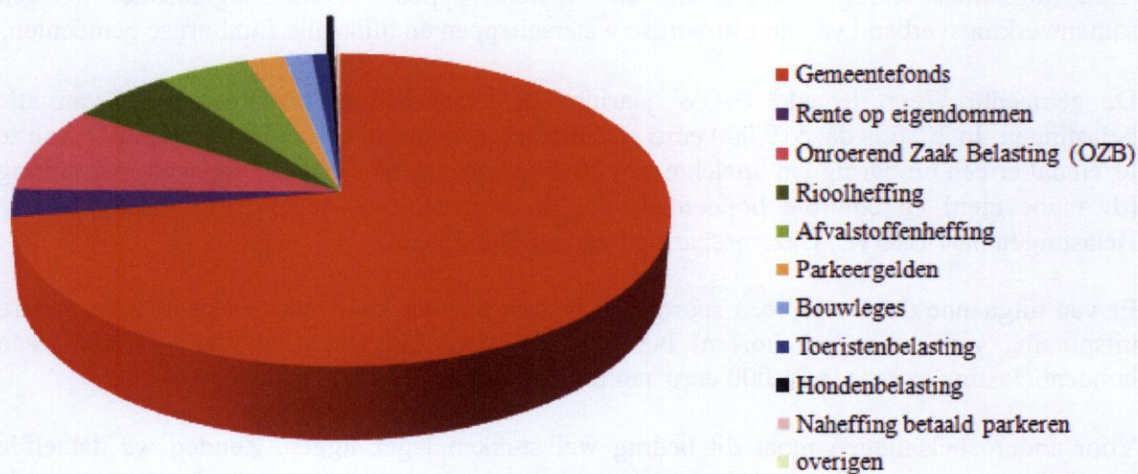
Dit is zichtbaar gemaakt in het volgende vlaaidiagram;

Figuur 2. Gemeentelijke belastingen in Weert over 2015

Het aandeel van de hondenbelasting in alle gemeentelijke belastingen is weergegeven als de uitgelichte grijze punt bovenaan het diagram en bedraagt 1,6 procent in van het totaal 2015⁹. Dit is erg weinig in vergelijking met andere inkomsten zoals de Onroerend Zaak Belasting (35,2%), de rioolheffing (23,1%) of de afvalstoffenheffing (20,4%). Het totaal aan opgehaalde belasting door de gemeente Weert was in 2015 zo'n 25 miljoen euro.

Daarnaast heeft de gemeente nog andere inkomsten zoals een uitkering uit het gemeentefonds (72 miljoen) en rente op gemeentelijke eigendommen (2,8 miljoen) wat het aandeel van de hondenbelasting in de inkomsten nog kleiner maakt, minder dan 0,4%.

Figuur 2. Alle gemeentelijke inkomsten en belastingen in Weert over 2015

Hondenbelasting kan dus met recht een relatief onbeduidende belasting genoemd worden.

Alternatieven voor het heffen van hondenbelasting

Hondenbelasting afschaffen is één ding. Hoe dat te betalen is een terechte vraag die daarna komt. Zoals gesteld in de inleiding hier (nog) geen concrete voorstellen maar wel enkele onderbouwde ideeën.

Alternatief 1: Verhoging OZB

In 2015 en 2016 is de OZB in Weert flink verhoogd. In 2017 vindt daarom geen stijging plaats.

De SP is voorstander van het jaarlijks 'indexeren' van de OZB. Dat wil zeggen dat deze jaarlijks verhoogd wordt met een vooraf afgesproken percentage om 'in de pas' te blijven lopen met economische ontwikkelingen. Dat kan een vast percentage zijn, maar het kan ook gekoppeld worden aan de inflatie¹² of de 'macronorm'.

De inflatie bedroeg in Nederland in 2015 0.6%. De macronorm is een vrijblijvende afspraak tussen de rijksoverheid en de Vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG) over het maximaal aanvaardbare stijgingspercentage dat gemeenten voor de OZB mogen hanteren. De macronorm bedroeg in Nederland in 2015 3.0%¹³

De daadwerkelijke stijging van de OZB in Weert in 2015 buiten beschouwing gelaten, wat zouden additionele stijgingen hebben opgeleverd als verschillende normen gehanteerd werden?

	opbrengst	percentage	extra opbrengst fictief
inflatie	8.607.700	0.6	51.646
macronorm	8.607.700	3.0	258.231
gemiddelde	8.607.700	2.1	180.762

Tabel 3. Stijging van de OZB-opbrengst in euro's met verschillende percentages ten opzichte van het jaar 2015

Wanneer een extra OZB verhoging van 2.1% gedurende 2015 en 2016 was gebruikt om het afschaffen van de hondenbelasting te compenseren, dan zou dat 180.762 euro in 2015 en 365.319 euro in 2016 hebben opgeleverd. En dat laatste bedrag ligt erg dicht in de buurt van de 368.469 euro die de gemeente in 2016 daadwerkelijk aan hondenbelasting op wil halen.

Alternatief 2: Gedeeltelijk afschaffen, investeren en verhoging OZB

Een variant op alternatief 1 is een gedeeltelijke afschaffing van de hondenbelasting. De opbrengst wordt drastisch verlaagd van bijna 370.000 euro naar 100.000 euro. Deze 100.000 euro wordt gebruikt om het hondenbeleid van de gemeente uit te breiden. Zo komen er meer ravotterreinen, deze worden beter en vaker onderhouden, komen er meer poepbakken en deze worden vaker gelegegd en worden BOA's meer ingezet om de opruimplicht te controleren.

Het bedrag van 100.000 komt overigens uit de losse pols. Er is meer onderzoek voor nodig om te bepalen wat de daadwerkelijke huidige kosten van het hondenbeleid zijn en welke bedrag er daarbovenop nodig is om de voorgestelde verbeteringen uit te voeren.

Dit biedt een aantal voordelen. Ten eerste zal er meer draagvlak komen voor de hondenbelasting als deze daadwerkelijk wordt gebruikt voor uitbreiding en uitvoering van het hondenbeleid. Zij brengen het heffen van hondenbelasting ook meer in lijn met de eerder genoemde uitspraak van de rechtbank in Den Bosch. En voor het gevoel voldoet het meer aan het principe 'de gebruiker' of 'de vervuiler betaald'.

Ten tweede zorgt dit samen de drastisch lagere tarieven voor een minder hoge drempel tot het aangeven van een hond door hondenbezitters. Controle is daardoor wellicht niet meer nodig wat een flinke besparing oplevert. Tarieven zouden er als volgt uit kunnen zien;

	2016	nieuw tarief
eerste hond	75,24	20,34
tweede hond	104,52	28,25
derde en volgende hond	171,60	46,38
kennel	228,36	61,72

Tabel 4. Tarieven voor het houden van een hond bij een gedaalde opbrengst van de hondenbelasting naar 100.000 euro in vergelijking met de huidige tarieven in euro's

Ten derde is het een investering in de openbare ruimte. En overlast van hondenpoep, vaak een grote ergernis, kan beter worden voorkomen.

En ten vierde hoeft de OZB minder verhoogd te worden. Bij een totale stijging van 270.000 euro hoeft de OZB gedurende twee jaren nog maar met 1.6% verhoogd te worden in plaats van 2.1%.

Tot slot, door taken die betrekking hebben op het hondenbeleid en die nu nog vanuit de bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing betaald worden onder de hondenbelasting te voegen kan de eerstgenoemde wellicht dalen.

Alternatief 3: Verhoging toeristenbelasting

Er wordt in Weert volgens twee tarieven toeristenbelasting geheven.⁹

Campings en bijvoorbeeld groepsaccommodaties dienen 1,30 euro per persoon per overnachting aan de gemeente te betalen. De opbrengsten hiervan zijn zo'n 30.000 euro per jaar.

Hotels en vakantieparken betalen een tarief van 1.85 euro per persoon per overnachting. De opbrengsten hiervan zijn zo'n 900.000 euro per jaar. De toeristenbelasting is maar een klein deel van de totale kosten van een overnachting. Bovendien zijn er gemeenten in onze provincie die fors hogere tarieven rekenen. De gemeente Maastricht bijvoorbeeld rekent voor een overnachting in een hotel met één ster 2.55 euro per persoon per nacht. Bij een driesterrenhotel loopt dit al op naar 3.84 euro per persoon per nacht.¹⁴

Bij een gelijkblijvend aantal overnachtingen zal een tarief van 2.50 euro per persoon per overnachting in Weert leiden tot zo'n 320.000 euro aan extra inkomsten. Hiermee kan bijna in één keer het afschaffen van de hondenbelasting gefinancierd worden.

Het aantal hotelbedden zal in Weert de komende jaren waarschijnlijk flink stijgen met de op stapel staande bouw van in ieder geval twee flinke hotels en een derde vakantiepark. Inkomsten vanuit de toeristenbelasting zullen hierdoor sowieso naar verwachting gaan stijgen.

Alternatief 4: Gedeeltelijk afschaffen, investeren en verhoging toeristenbelasting

Net zoals alternatief 1 aangevuld kan worden door alternatief 2 geldt dit ook voor alternatief 3. Het verlagen van de inkomsten uit de hondenbelasting naar 100.000 euro op jaarbasis zou betekenen dat het hoge tarief van 1.85 naar 2.30 euro zou moeten stijgen. Dit leidt tot 243.000 euro aan extra inkomsten.

Alternatief 5: bezuinigingen

In 2015 is in Weert een uitgebalanceerd pakket aan bezuinigingen tot stand gekomen. Daarin zijn uit vele bezuinigingsopties keuzes gemaakt. Een deel van de bezuinigingen is door de gemeenteraad inmiddels weer verzacht. Een laatste mogelijke dekking voor het afschaffen van de hondenbelasting is het weer eens uit de kast trekken van het boekwerk 'Kiezen met Visie' en te zoeken waar er wellicht ruimte zit om alsnog extra te bezuinigen.

Hoe nu verder ?

De SP is doet hier nu niet per direct een voorstel om de hondenbelasting af te schaffen. We hebben tenslotte pas net de begroting voor 2017 vastgesteld en daarin als partij duidelijk de keuze gemaakt om hier nu niets aan te doen.

Enkele weken geleden werd het ongenoegen van veel mensen over de hondenbelasting opnieuw duidelijk toen de gemeente nieuwe controles aankondigde. Dit in combinatie met de gemaakte rekensommen die laten zien dat het best mogelijk is om de hondenbelasting af te schaffen of drastisch in te perken zet aan het denken. Vooral het zogenaamde 'alternatief 2' dat in het vorige hoofdstuk uiteen gezet is biedt wat de SP betreft - meer dan we zelf ook hadden verwacht - de ruimte voor een discussie.

Wij hopen ook dat er een bredere politieke discussie ontstaat. Wellicht vanuit een andere insteek, maar bij partijen als de VVD of D66 moeten er toch ook vraagtekens gezet worden bij onduidelijke vormen van belasting.

Wij presenteren dit rapport als groenboek samen met enkele vragen aan het College van Burgemeester en Wethouders. Deze zijn in de bijlage te vinden. Met deze vragen hopen wij in ieder geval een antwoord te krijgen op enkele 'losse eindjes' waar we zelf ondanks nauwgezet onderzoek het antwoord niet op hebben kunnen vinden.

Mede afhankelijk van deze uitkomsten zal de SP bepalen hoe nu verder. Misschien is het een discussie waard bij het opstellen van de begroting voor 2018. Misschien is het iets als inzet voor een verkiezingscampagne en daarmee voor een nieuw College van Burgemeester en Wethouders na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018. Durft Weert het als eerste grotere Limburgse stad aan?

De SP zal de hondenbelasting in ieder geval ter discussie blijven stellen. Want diegenen die zeggen dat het niet anders kan bedoelen eigenlijk dat ze het niet anders willen.

Bronnen

1. <http://www.weert.nl/BestuurlijkeInformatieWeert/Raadsvergaderingen/Documenten/Raadsvergaderingen%202014/2014-11-12%20begroting/V.M.3%20SP%20hondenbelasting.pdf> (zie ook bijlage 1)
2. <https://creativecommons.org/publicdomain/zero/1.0/deed.en>
3. <https://nl.wikipedia.org/wiki/Hondenbelasting>
4. <https://amsterdam.sp.nl/nieuws/2015/09/amsterdam-schaft-hondenbelasting-af>
5. <https://amsterdam.sp.nl/nieuws/2007/07/notitie-schaf-de-hondenbelasting-af>
6. <https://uitspraken.rechtspraak.nl/#ljn/BY9350>
7. <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2013/10/23/hoge-raad-gemeenten-mogen-hondenbelasting-heffen>
8. <http://blog.onlinedierenspeciaalzaak.com/overzicht-hondenbelasting-per-gemeente-2016/>
9. Jaarstukken gemeente Weert 2015
10. Begroting gemeente Weert 2016
11. Begroting gemeente Weert 2017
12. <http://nl.inflation.eu/inflatiecijfers/nederland/historische-inflatie/cpi-inflatie-nederland-2015.aspx>
13. <https://vng.nl/onderwerpenindex/belastingen/ozb/macronorm-ozb-2015>
14. <http://www.bsgw.nl/nl/veel-gestelde-vragen/algemeen/tarieven/tarieven-2016?gemeente=32>

Ook interessant:

<https://stophondenbelasting.wordpress.com/politiek-standpunten/>

Bijlagen

Bijlage 1; Motie van 12 november 2014 van de SP aangaande hondenbelasting.

Onderwerp: **hondenbelasting**

De raad van de gemeente Weert, in vergadering bijeen d.d. 12 november 2014,

Overwegende dat:

- In 2015 de hondenbelasting per hond met 20 procent stijgt;
- Op 1 januari 2014 nieuw beleid is ingevoerd "Evaluatie en herijking hondenpoepbeleid";
- Er vanaf januari 2014 een algehele opruimplicht geldt;
- De hondentoiletten zijn verdwenen;
- De hondenuitlaatterreinen, ravotterreinen zijn geworden met opruimplicht;
- Dit leidt tot een kostenbesparing van € 41.565 in 2015 t.o.v. 2014 vanwege vervallen onderhoud(skosten);
- Dit nieuwe beleid inzet op gedragsverandering bij hondenbezitters;
- Op 1 juni 2014 Weert 4.130 hondenbezitters en 19 kennels kent (9% van de Weerter bevolking);

Draagt het college op:

1. Vóór het aanbieden van de begroting 2016 de haalbaarheid en de voor- en de nadelen te onderzoeken van het afschaffen van de hondenbelasting (indien mogelijk budget-neutraal);
2. Daarbij tevens te onderzoeken op welke wijze de gederfde opbrengsten uit de hondenbelasting in de begroting gedekt kunnen worden;

En gaat over tot de orde van de dag,

Fractie SP,

H.C.M Duijsters

B. Peterse

Bijlage 2; Vragen van de SP aan het College van B&W

SP fractie Weert

www.weert.sp.nl

Sutjensstraat 10 c
6006 HW Weert

weert@sp.nl

Weert, 9 november 2016

Aan: Het College van Burgemeester en Wethouders van Weert
Van: Jeroen Goubet en Bert Peterse, SP-fractie Weert
Betreft: Schriftelijke vragen
Onderwerp: Hondenbelasting

Geacht College,

Voor u ligt een voorstel van de SP ter afschaffing van de hondenbelasting in Weert. Ter aanvulling willen wij u enkele verdiepende vragen stellen waarop wij in ons eigen onderzoek geen antwoord hebben kunnen vinden.

- Hoe staat het College tegenover het afschaffen dan wel drastisch verlagen van de hondenbelasting in Weert zoals enigszins uitgewerkt in het voorstel? Zijn er onoverkomelijke bezwaren aan te merken?
- Klopt het dat 'lagere uitgaven invordering (dwangbevelen) en controle hondenbelasting in verband met outsourcing taken afdeling Belastingen naar BsGW' zoals vermeld in de begroting van 2016 grotendeels toe te schrijven zijn aan het uitbesteden van het heffen van hondenbelasting? En daarmee een goede indicatie zijn voor de inningskosten van hondenbelasting?

Onlangs kondigde Uw college aan dat er dit najaar weer inspecteurs op pad gaan in Weert die bij mensen thuis controleren op de aanwezigheid van een hond.

- Is er reeds iets te melden over de ervaringen van mensen met deze controles? Is er begrip?
- Zijn er tot dusver onregelmatigheden geconstateerd en zijn daarvoor sancties opgelegd?

Tot slot enkele vragen over een mogelijke uitbreiding van het hondenbeleid.

- Wat zijn de huidige kosten die het Weertse hondenbeleid zoals het onderhoud van ravotterreinen en het legen van hondenpoepbakken met zich meebrengen?
- Uit welk budget worden deze kosten betaald?
- Is het toegestaan om onderdelen van een uitgebreid hondenbeleid met bijvoorbeeld de aanleg van meer ravotterreinen, het plaatsen van meer hondenpoepbakken en het opruimen van hondenpoep te financieren met inkomsten uit de afvalstoffenheffing?

Met vriendelijke groet,

Fractie SP,

H.C.M Duijsters

J.W.J. Goubet

Nota "Evaluatie en herijking hondenpoepbeleid"

7 maart 2013

Inhoudsopgave	
Voorwoord	5
Samenvatting	5
1. Inleiding en huidig beleidskader.	5
2. Huidig beleid en voorzieningen	5
2.1. Huidig beleid	5
2.2. Voorzieningen	5
2.2.1. Hondentoiletten	5
2.2.2. Hondenuitlaatterreinen	5
2.3. Hondenbelasting	6
3. Aanleiding	6
3.1. Initiatief en monitoring	6
3.1.1. Initiatief	6
3.1.2. Monitoring	6
4. Herijking beleid en voorzieningen	6
4.1. Herijking Beleid	6
4.2. Optimaliseren spreidingsgebied afvalbakken	7
4.3. Verwijderen hondentoiletten	7
4.4. Aanpassen APV	8
4.4.1. Beleidsverandering	8
4.4.2. Ravottereinen	8
4.5. Beheer ravottereinen	8
4.6. Honden in het buitengebied	8
4.7. Verboden gebied voor honden	8
5. Communicatie en handhaving	9
5.1. Communicatie en stimulering van hondenbezitters	9
A. Doel	9
B. Boodschap	9
C. Doelgroep	9
D. Planning en middelen	9
5.2. Handhaving	10
6. Kritische succesfactor	10
7. Planning en organisatie	11
8. Financiële onderbouwing	11
8.1. Opbrengsten, afbouwen onderhoudsverplichting	11
8.2. Incidentele investeringen voor aanpassing van de voorzieningen	11
8.3. Communicatie	12
8.4. Project gerichte controle en handhaving	12
9. Evaluatie nieuwe hondenpoepbeleid	12
10. Conclusie	13
Bijlagenlijst	14

Voorwoord

Honden zijn voor vele mensen de meest geliefde en vertrouwde huisdieren. Hondenpoep echter wordt ervaren als een grote ergernis van veel inwoners van Weert. Spelende en schoolgaande kinderen en wandelaars ondervinden hier veel overlast van op trottoirs, grasveldjes, bij speelvoorzieningen en nabij scholen. Daarom heeft de gemeente eenduidige regels opgesteld om de overlast tegen te gaan. Het dier dat de beste vriend is van de ene, mag niet de grootste ergernis van de andere worden.

De huidige verordening is voornamelijk gericht op het faciliteren van de hondenbezitter en het aanpakken en opruimen van de overlast. Deze aanpak is doeltreffend, toch is het wenselijk het beleid te herijken om de overlast te beperken.

Het beperken van overlast wordt het best aangepakt met een gedragverandering van hondenbezitters. Zo'n verandering kost tijd, inzet en geduld. Hondenbezitters moeten weten dat hondenpoep op straat niet alleen vervelend en vies is, maar ook ongezond. Vooral spelende kinderen worden hiermee besmet, omdat zij vaak hun ongewassen handen in hun mond steken. Uit de resultaten van de burgerpeiling en bewonersbijeenkomsten in de wijken en dorpen komen stevast gekende ergernissen naar voren.

Samenvatting

Doel van deze evaluatie en herijking is de overlast door hondenpoep te beperken door hiervoor duidelijke kaders te stellen. Het voorliggende beleid zet voornamelijk in op een gedragscampagne door stimuleren en communiceren. Het beleid zet in mindere mate in op het wegnemen van de knelpunten of het verrichten van handelingen om de knelpunten op te lossen.

Aanpak in een notendop:

- Betere spreiding van de afvalbakken en afvalbakken ook inzetten voor hondenpoep;
- Verwijderen hondentoiletten en herinrichten als gemeentelijk plantsoen;
- Overall opruimplicht, ook op de uitreengebieden;
- Stimuleren door middel van positieve benadering hondenbezitters;
- Inzetten op naleven van het beleid door gerichte controle en handhaving.

1. Inleiding en huidig beleidskader

De meest ervaren overlast van bewoners in de burgerpeiling komt van hondenpoep, rommel op straat en verkeersoverlast. In de meest recente burgerpeiling blijft hondenpoep de grootste ergernis.

In 2010 zijn 18 klachten bij de servicelijn geregistreerd over hondenpoepoverlast en dit neemt toe tot 46 klachten in 2012. Enkele klachten zijn opgetekend over de bestaande voorzieningen. De resterende klachten gingen over het uitlaten van honden op locaties waar dit niet is toegestaan. Op basis van de geregistreerde klachten, de signalen tijdens bewonersavonden en de burgerpeiling bieden we een antwoord op het probleem. Zo streven we naar een kwaliteitsverbetering van het openbaar gebied.

Om een oplossing te bieden van de overlast van hondenpoep is het gewenst de huidige verordening te evalueren en op punten te herijken. De gemeente Weert wil haar beleid zo goed mogelijk afstemmen op de wensen van haar inwoners. Dit doen we door deze evaluatie te formuleren samen met de wijk- en dorpsraden als vertegenwoordigers van burgers. De wijk- en dorpsraden functioneren als klankbord van de hondenbezitters en van de gebruiker van het openbare gebied.

2. Huidig beleid en voorzieningen.

2.1. Huidig beleid:

De geldende verordening op de heffing en de invordering van hondenbelasting is vastgesteld in de raadsvergadering van 2 juni 1987.

In de huidige verordening is bepaald dat het niet is toegestaan dat een hond zich ontdoet van uitwerpselen binnen de bebouwde kom of op de openbare weg. Dit is ook van toepassing op voor het publiek toegankelijke plaatsen behoudens op door het college aangewezen en als zodanig aangegeven hondentoiletten en hondenuitlaatplaatsen. Er geldt een algemene opruimplicht buiten de hondenvoorzieningen. In de verordening worden de hondenbezitters voldoende gefaciliteerd, maar uit de burgerpeiling blijkt dat dit onvoldoende nageleefd wordt en dat hier vervolgens ergernissen over ontstaan.

2.2. Voorzieningen:

De voorzieningen, ingericht naar aanleiding van de geldende verordening, zijn beperkt tot de stedelijke kern van de gemeente Weert zelf. In de kerkdorpen en in de kern Stramproy zijn geen in het openbaar gebied aangelegde voorzieningen, zoals uitlaatplaatsen en hondentoiletten aangebracht. De aanleiding hiervan is dat Stramproy destijds niet tot de gemeente Weert behoorde. In de overige kerkdorpen was door de grotere sociale controle en het directe bereik van het buitengebied weinig of geen behoefte voor de aanleg van hondenuitlaatplaatsen en hondentoiletten.

2.2.1. Hondentoiletten:

In het stedelijke gebied van de gemeente Weert zijn er 18 hondentoiletten aangelegd. De hondentoiletten zijn in het openbaar plantsoen aangebrachte, afgebakende zandbakken. De hondentoiletten worden gebruikt om de honden hun behoefte te laten doen, zonder dat men verplicht is de uitwerpselen op te ruimen. De hondentoiletten worden geregeld gereinigd (2 maal per week) waarbij vastgesteld wordt dat de voorzieningen vaak een verzamelplaats zijn voor hondenpoepzakjes en afval. Het zand in de hondentoiletten wordt 4x per jaar vervangen.

2.2.2. Hondenuitlaatterreinen:

De gemeente Weert telt 41 hondenuitlaatterreinen, dit zijn de aangewezen gebieden in het openbare groen waar de hond vrij, onder toezicht kan uitrennen. De hondenuitlaatterreinen zijn in enkele gevallen afgerasterde terreinen, maar doorgaans open grasstroken in de rand van de stedelijke kern, in de berm van wegen of in groengebieden. De uitreengebieden worden 1x per 2 weken bij intensief beheerde grasterreinen en 1x per 3 weken bij extensief beheerde grasterreinen, schoon gemaakt.

2.3. Hondenbelasting

De hondenbelasting is geen doelbelasting, maar valt onder "echte" belastingen. Dat wil zeggen dat de opbrengsten in beginsel terechtkomen bij de Algemene Middelen. Alle hondenbezitters moeten de hondenbelasting betalen. Het betalen van belasting is absoluut geen vrijbrief om achteloos de hondenpoep achter te laten. Het feit dat men reinigingsrechten betaalt, betekent ook niet dat je overal je GFT en overig huisvuil maar mag dumpen.

De opbrengsten van de hondenbelasting worden onder meer gebruikt om het hondenbeleid uit te voeren, voorzieningen te treffen en deze te onderhouden. Een ander gedeelte van de opbrengsten wordt weer gebruikt voor handhaving, controle en communicatie. Men betaalt dus geen hondenbelasting om uitsluitend de gemeente de rommel op te laten opruimen die honden(bezitters) in de openbare ruimte achterlaten. Maar de gemeente stelt voorzieningen beschikbaar en onderhoudt deze.

3. Aanleiding.

3.1. Initiatief en monitoring:

3.1.1. Initiatief:

Als gevolg van de burgerpeiling 2009 is in 2010 een proefproject opgestart met het plaatsen van 8 speciale poepbakken met dispenser. Naar aanleiding van dit proefproject is het gebruik van de afvalbakken en de netheid van het openbare gebied opgevolgd.

3.1.2. Monitoring:

Bij het proefproject zijn er hondenpoepbakken in de wijken Biest en Fatima geplaatst. Uit de bevindingen van de wijkteams en buurtbewoners blijkt dat er merkbaar minder hondenpoep in de openbare ruimte achterblijft en dat de hondenpoepbakken goed gebruikt worden. Het leegmaken van de speciale bakken gebeurt in dezelfde cyclus en via dezelfde afvalstroom als het leegmaken van de normale afvalbakken.

Door de positieve ervaringen bij de wijken en dorpen is de vraag naar hondenpoepbakken door 10 wijken en dorpen op de leefbaarheidagenda's 2011 geplaatst (vertaald in 10 leefbaarheidagenda's). Hiermee werd het verzoek ingebracht om in 2011 in totaal 34 hondenpoepbakken te plaatsen.

Doel van de leefbaarheidagenda is om samen met bewoners nieuwe ideeën en initiatieven in de wijken en dorpen te zetten waarbij de leefbaarheid verbeterd wordt. De initiatieven die hiermee gepaard gaan, zijn veelal eenmalige en kleinschalige ingrepen welke passen binnen het geldende beleid, als het gaat om voorzieningen in de openbare ruimte. Door de vraag vanuit de leefbaarheidagenda gaat het initiatief verder dan een pilot. De interesse en de aanvullende vraag van dit initiatief geeft aan dat er voor de gehele gemeente Weert behoefte is aan een integrale aanpak. In de begroting 2013 is voor onderhoud openbare ruimte geen rekening gehouden met een uitbreiding van het areaal afvalbakken en de kosten die gepaard gaan met reiniging van de afvalbakken.

4. Herijking beleid en aanpassen voorzieningen

4.1. Herijking beleid:

Deze herijking dient de klachten over hondenpoep te verminderen maar heeft niet tot doel de overlast te voorkomen. Om de overlast te verminderen stellen we, gelet op het initiatief vanuit de leefbaarheidagenda van MijnStraatJouwStraat, fysieke aanpassingen voor in de inrichting van de openbare ruimte en een helder beleid op het gebied van opruimplicht voor.

De overlast van hondenpoep is niet op te lossen door steeds met de vinger te wijzen naar de hondenbezitters. In plaats van het hanteren van een beleid met alleen ge- en verboden, waar hondenbezitters zich aan horen te houden, zal het meer gezocht moeten worden in samenwerking met hondenbezitters. Hierbij valt te denken aan sociale controle en acceptatie, een breed draagvlak, inspraak, medezeggenschap en verantwoordelijkheidsbesef. Hiervoor moet de gemeente inzetten op doelgerichte

communicatie, stimuleren en handhaven. Aanvullend hierop zal ook gewerkt worden aan het acceptatieniveau van niet-hondenbezitters. Het is goed om duidelijk te krijgen wanneer en op welke locaties echt sprake is van overlast en de mate van overlast.

4.2. Optimaliseren spreidingsgebied afvalbakken.

In het openbare gebied staan ruim 540 afvalbakken voor het verzamelen van regulier afval. De locatie van de afvalbakken wordt vooral bepaald nabij parkmeubilair en aan de hand van logische looproutes naar en rondom intensieve gebruikslocaties zoals pleinen, scholen, binnenstad, etc.

Voorgesteld wordt om de huidige, gewone, afvalbakken efficiënter te gebruiken, dus ook voor het verzamelen van hondenuitlaatplaatsen. Dit betekent dus geen uitbreiding van het areaal aan afvalbakken. Routes waar honden veelvuldig uitgelaten worden, zogenaamde hotspots zoals groengebieden, parkjes, ter plaatse van de hondentoiletten en op de hondenuitlaatplaatsen, zijn belangrijke aandachtsgebieden in het bereik van afvalbakken. In deze gebieden dienen de afvalbakken binnen een bereik van 100m te staan. In de overige woonstraten wordt er gestreefd naar een bereik van 300m tot de afvalbakken. Om een optimale spreiding van de afvalbakken te verkrijgen wordt de huidige spreiding geëvalueerd samen met de wijk- en dorpsraden en worden afvalbakken herplaatst. Bij deze evaluatie wordt de informatie van de wijkteams meegegeven over het huidige gebruik van de afvalbakken. In gebieden waar momenteel weinig of geen afval verzameld wordt, zal het aantal afvalbakken verminderd worden. Deze afvalbakken worden weer herplaatst, op locaties waar de behoefte groter is. Naar schatting zullen 150 afvalbakken herplaatst worden. Bij het herplaatsen zal, indien noodzakelijk, gelijktijdig een vervanging van verouderde en versleten afvalbakken plaatsvinden.

Door te kiezen voor het herplaatsen van de bestaande bakken wordt voorkomen dat er nog meer en verschillende soorten afvalbakken in de openbare ruimte geplaatst worden. Het aantal obstakels in de openbare ruimte wordt beperkt zodat er geen bijstelling in het groenonderhoud, zoals maaien rondom obstakels, het reinigen van de afvalbakken, noodzakelijk is.

Door afvalstromen te combineren wordt er aanzienlijk bespaard op onderhoudskosten en afschrijving van het huidige aantal afvalbakken. Afvoer van de hondenuitlaatplaatsen wordt via het restafval in de huidige onderhoudscyclus van de normale afvalbakken meegenomen. Om dit duidelijk te maken worden de afvalbakken voorzien van een sticker "Bestemd voor afval en hondenuitlaatplaatsen".

Onderhoud, beheer en vervanging van de afvalbakken sluit aan op het huidige beheerprogramma van de gemeente. De onderhoudskosten, de afschrijving en de personele kosten voor het leegmaken van de afvalbakken blijven gelijk. Bijkomend voordeel wordt gezien in het feit dat door een betere spreiding van de afvalbakken het zwerfvuil gereduceerd kan worden. Door alle burgers van Weert gelijkmatiger te faciliteren wordt niet enkel in de binnenstedelijke kern ingezet op de aandacht voor zwerfvuil, maar ook in de woongebieden.

4.3. Verwijderen hondentoiletten.

De hondentoiletten worden in vele gevallen gedoogd, maar leiden toch geregeld tot klachten van overlast en stank. Het gebruik van hondentoiletten als uitlaatplek blijkt over het algemeen matig te zijn. Hierdoor vormen de hondentoiletten een dure en inefficiënte voorziening. De aanwezigheid van hondentoiletten spoort hondenbezitters niet aan tot het opruimen van de hondenuitlaatplaatsen waardoor er geen goede gewoonte aangeleerd wordt.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt het steeds moeilijker om een hondentoilet aan te brengen of te verplaatsen als gevolg van bezwaren van de omgeving. Met het optimaliseren van de bereikbaarheid van de afvalbakken stellen we voor om de huidige hondentoiletten (18 stuks) te verwijderen. Door op of nabij de locatie van het hondentoilet een extra afvalbak te plaatsen, blijft de looproute voor de hondenbezitter gefaciliteerd. De locaties waar de hondentoiletten verwijderd worden, zullen opnieuw toegevoegd worden aan het openbaar plantsoen.

In uitbreidingsplannen worden geen nieuwe hondentoiletten voorzien, maar wordt rekening gehouden met een goede spreiding van afvalbakken en wordt het geldende beleid uitgevoerd.

4.4. Aanpassen APV.

4.4.1. Beleidsverandering.

Via deze beleidsverandering en het aanpassen van de Algemene Plaatselijke Verordening stellen we voor om een algemene opruimplicht ook op de huidige hondenvoorzieningen te regelen. Dit betekent dus altijd een opruimplicht, dus ook op de hondenuitlaatplaatsen. Hierdoor wordt het voor de hondenbezitter eenduidiger en in het kader van handhaving gemakkelijker. Bij de aanduidingbordjes voor de hondenuitlaatplaatsen wordt een extra bord gehangen om de hondenbezitter er op te wijzen dat ook hier opruimplicht geldt. In de praktijk betekent dit dat er op de hondenuitlaatplaatsen dan ook extra afvalbakken geplaatst worden. De hondenbezitters hebben ook hier opruimplicht. Met deze maatregel zal er minder of geen hondenpoep op de uitlaatplaatsen aanwezig zijn.

Uitzondering: Alleen gehandicapte mensen met een blindengeleidehond of gehandicaptenhond hebben geen opruimplicht voor hondenpoep. Blindengeleidehonden worden ook hierop getraind en bij de kennismaking met de blinde wordt de omgeving verkend waar de hond op een vaste plek zijn behoefte kan doen.

4.4.2. Ravotterreinen.

De hondenuitlaatplaatsen worden in de APV en in de aanduidingen omgevormd tot Ravotterreinen. Met deze nieuwe verwijzing voor de Ravotterreinen wordt de relatie met het vrij en onbewaakt uitlaten van de honden losgelaten. De baasjes dienen hun hond onder toezicht te houden om uitwerpselen direct op te kunnen ruimen.

4.5. Beheer ravotterreinen.

Meteen met het invoeren van dit beleid en het aanbrenge van de afvalbakken zal het reinigen van de uitlaatplaatsen afgebouwd worden. Vooraleer dat de fysieke maatregelen uitgevoerd worden, wordt een campagne gelanceerd waarbij het nieuwe beleid wordt aangekondigd. Hierbij zal een algemene aankondiging van de nieuwe beleidsregels gebeuren aan alle inwoners van Weert. Tegelijk wordt een gerichte communicatie uitgerold naar de hondenbezitters. Bij de invoering van het nieuwe beleid wordt rekening gehouden met een beperkte periode, van 1 kwartaal, voor gewenning door de hondenbezitters. Dit geeft iedereen de kans om zich voldoende te informeren en om in het kader van communicatie hier uitgebreid aandacht aan te schenken. Een schoon terrein stimuleert meer om hondenpoep op te ruimen. Vanaf 1 januari 2014 worden de uitlaatgebieden niet meer gereinigd en zijn de hondentoiletten verwijderd. De netheid van de uitreengebieden en het naleven van deze beleidswijziging wordt tussentijds geëvalueerd. Probleemgebieden worden in de communicatie intensiever aangepakt. Stimulering en handhaving wordt hierop afgestemd en gericht uitgevoerd.

4.6. Honden in het buitengebied.

In het buitengebied hoeven honden niet noodzakelijk aan de lijn en men is niet verplicht om hondenpoep op te ruimen. Bij het vrij laten lopen van de hond is voorzichtigheid geboden. In het buitengebied zijn gebieden afgebakend waar honden aangelijnd moeten zijn. Dit zijn voornamelijk de natuurgebieden en de bosgebieden in eigendom van natuurbeherende organisaties. In het bijzonder hier is de Flora- en Faunawet van toepassing. Deze wet schrijft niet voor dat de hond in het buitengebied aangelijnd moet zijn. Maar de in het wild levende dieren mogen niet verstoord worden. Ook mogen geen kwetsbare gewassen beschadigd worden. De Flora- en Faunawet laat voldoende ruimte om honden op een verantwoorde manier los te laten lopen in de buitengebieden. Natuurlijk mogen honden in de buitengebieden niet loslopen op akkers en in weilanden. Dat is grond van derden. Dit doet men niet uit respect voor andermans bezit. Bovendien kan de hondeneigenaar aansprakelijk gesteld worden als de hond schade aanricht aan akkers en gewassen. In weilanden kan een loslopende hond onrust of paniek veroorzaken bij het vee met mogelijke schade tot gevolg. En de ontlasting van honden kan ziektes en parasieten overbrengen op vee.

4.7. Verboden gebied voor honden.

Op alle kinderspeelplaatsen, sportterreinen en bij scholen is het verboden terrein voor honden. Op deze terreinen is de kans groot dat spelende kinderen in contact komen met de hondenpoep. Door het intensieve gebruik van deze locaties is de kans op besmetting door overdraagbare ziektes van honden groot.

5. Communicatie en handhaving.

5.1. Communicatie en stimulering van hondenbezitters.

De beïnvloeding op een positieve manier van het gedrag van hondenbezitters geniet het voordeel op een aanpak op basis van verbaliseren. Door verbaliserend op te treden worden op korte termijn effecten verwacht. Mensen gaan daadwerkelijk hun gedrag aanpassen of mensen gaan het tijdstip of de locatie wijzigen. Met een mensgerichte aanpak wordt vertrouwen gewekt bij de hondenbezitters waardoor de acceptatie van het wijzen op foutief gedrag wordt vergroot. Belangrijk in het aanpakken van de overlast is dat de hondenbezitters hun eigen gedrag beoordelen en tot inzicht komen. De inzet op een gedragswijziging vergt een doelgerichte positieve aanpak met een effectieve communicatiestrategie.

Deze strategie richt zicht op concrete speerpunten: doel, boodschap, doelgroepen, middelen en planning.

A. Doel

Communicatie wordt als middel ingezet met als doel de overlast te verminderen en daarmee de tevredenheid van de inwoners die nu overlast ervaren te verhogen. Dat houdt in dat we inzetten op een verandering in kennis, houding en gedrag bij de overlastveroorzakers.

B. Boodschap

Allereerst moeten we in beeld brengen en begrijpen waarop die ontevredenheid zich richt. Dit beeld wordt gevormd door in gesprek te treden met wijk- en dorpsraden en de medewerkers die instaan voor de reiniging en het onderhoud van de openbare ruimte. Zo wordt duidelijk wie de overlast het meest ervaart, waar de meeste hondenpoep aangetroffen wordt en wat is het verhaal achter de ontevredenheid. Door de (ervaren) overlast goed in beeld te brengen kunnen we niet alleen beter en maar ook gerichter communiceren en handelen naar de veroorzakers van de overlast.

Daarnaast is het van belang de toon en de boodschap goed af te wegen. Een campagne die meer irritatie oproept dan wegneemt is een mislukte campagne. De meeste hondenbezitters ruimen de poep van hun hond op. Zij moeten zich niet aangesproken voelen in de campagne.

C. Doelgroep

Van belang is wat de motieven zijn van de hondenbezitters die de overlast veroorzaken. Deze motieven zijn belangrijk bij het bepalen van de boodschap en de toon. Deze motieven ontmaskeren en deze groep aanspreken op verantwoordelijkheid en fatsoen is de basislijn in de communicatiestrategie. Humor en ludieke acties zijn hierbij een krachtig middel. Het relativiseert en haalt de scherpe randjes weg. Moraliserend toespreken en optreden is communicatief minder sterk en werkt meestal averechts.

Met goede informatieverstrekking en communicatie richting inwoners, zowel hondenbezitters als niet-hondenbezitters, wordt een breed draagvlak gecreëerd. Het creëren van een breed draagvlak is nodig om het hondenbeleid te laten slagen.

Voor het creëren van een breed draagvlak bij de hondenbezitters moet gewerkt worden aan een mentaliteitswijziging. Diverse aspecten verdienen de nodige aandacht.

De informatie moet in toon, taal en inhoud aansluiten bij de doelgroep, dit is noodzakelijk om effect te bereiken door middel van communicatie.

Door gedrag en acceptatie duidelijk te benoemen zal de aanvaarding van honden in de openbare ruimte alleen maar toenemen. Dit kan enkel bereikt worden wanneer eigenaren zich houden aan de regels en (hierdoor) minder overlast veroorzaken.

D. Planning en middelen.

Voor het welslagen van het nieuwe beleid is het van belang dat communicatie, aanpassing van de voorzieningen en de handhaving goed op elkaar zijn afgestemd. Van groot belang is dat het beleid door de samenleving uitgedragen wordt, hiervoor zijn wijk- en dorpsraden van essentieel. Als de problemen door de eigen buurtbewoners in kaart gebracht worden, kan er vervolgens op wijkniveau ingegrepen worden of gericht gecommuniceerd. Het op te stellen communicatieplan moet daarom ook flexibel ingericht zijn en moet sturen op de successen en resultaten van de wijken en dorpen onderling.

In het communicatieplan worden alle vormen van communiceren gebruikt, een nieuwe folder, actuele website, regelmatig (maandelijks) in de plaatselijke media aandacht hieraan te besteden, social media, etc. Dit communicatieplan zal met ondersteuning van de afdeling Communicatie opgezet worden. Ook het ter beschikking stellen van hondenpoepzakjes, hondenklui en eventueel lespakketten kunnen onderdeel zijn van het communicatieplan. Mensen die nieuw gedrag vertonen, willen ook merken dat dit nieuwe gedrag de verwachte voordelen heeft (positieve feedback). De gemeente moet er op letten dat de hondenbezitter het belang van zijn gedrag blijft inzien en dat dit gedrag hierdoor een gewoonte wordt. Dit kan de gemeente alleen maar bewerkstellingen door een duurzame uitvoering van het beleid.

5.2. Handhaving.

Om efficiënter beleid te kunnen voeren wordt er meer verantwoordelijkheid van de hondenbezitters verwacht, maar is controle noodzakelijk. Het stimuleren van de verantwoordelijkheid van de hondenbezitters gecombineerd met de handhaving zal tot een beter resultaat leiden. In de wijk Boshoven is een proefproject in het kader van stimulering en handhaving uitgevoerd. (bijlage 1). De resultaten waren veelbelovend.

Door de landelijke uitstraling van de kerkdorpen is de noodzaak om hondenvoorzieningen tot nog toe niet aanwezig geweest. Echter door de gestage groei van de kerkdorpen is er nu ook hier een bescheiden behoefte in het kader van handhaving en afvalbakken.

A. Beschikbare capaciteit binnen reguliere dienst.

De inzet voor handhaving op hondenpoep is voorzien in de huidige begroting om gerichte controle uit te voeren over het gehele grondgebied van de gemeente Weert. In het integrale handhavingprogramma 2013 is voorzien in 850 uur voor controle op honden. Met de reguliere capaciteit en flexibele inzet van Stadstoezicht kan er maar beperkt gecontroleerd worden op de tijden dat de meeste honden uitgelaten worden. De uitlaattijden zijn veelal 's morgens tussen 7.00 en 9.00, 's avonds tussen 20.00 en 22.00u.

B. Capaciteit buiten reguliere dienst.

Naast de integrale handhaving door stadstoezicht wordt vanuit het nieuwe hondenpoepbeleid ingezet op extra handhaving buiten de reguliere diensturen. Hiervoor wordt een project opgestart waarbij gerichte controle en handhaving uitgevoerd wordt. Uitgangspunt voor dit handhavingproject is dat er gespreid over het gehele jaar gedurende een aantal weken buiten de diensturen handhavend opgetreden kan worden. Het is dan ook mogelijk om voldoende variatie te voorzien in handhaving in de wijken en dorpen, de tijdstippen en duur van handhaving. Binnen dit project voorzien wij 200 uur gerichte controle op hondenpoep.

Dit project zal, voor het nieuwe beleid kracht bij te zetten, in de beginperiode intensief uitgevoerd worden. Door monitoring van handhavingacties en de evaluatie met wijk- en dorpsraden wordt het mogelijk om snel in te grijpen op overlastlocaties.

- Gemiddeld twee (wisselende) avonden per week, tot 22 uur.
- Gemiddeld twee (wisselende) ochtenden per week van 7 tot 9 uur.
- Gemiddeld twee zaterdagen met de avond per maand tot 22 uur.

6. Kritische succesfactor.

De sleutel tot succes is een goede verankering en intensieve afstemming tussen communicatie en handhaving. Hierbij moet de wijze en frequentie van communicatie

gericht op hondenpoep zorgvuldig en in nauw overleg met de afdeling Vergunningen, Handhaving en Toezicht gebeuren. Echter communicatie alleen, staat niet op zichzelf. Communicatie als aanvullend instrument in het handhavingsbeleid en de uitvoering daarvan kan succesvol zijn als aan voorwaarden wordt voldaan.

Dit betekent dat:

- a. In de communicatie, het gedrag van hondenbezitters en de gevolgen van het niet naleven van de beleidsregels duidelijk verwoord moeten zijn. De overtreders betrekken in de communicatie waarom zij zich niet conformeren met het huidige hondenbeleid en daarop inspelen;
- b. Communicatie en handhaving voor een langere periode consequent ingevuld moet worden om de gewenste gedragsverandering te bereiken.
- c. Handhaving uitgevoerd wordt op tijdstippen dat de meeste honden uitgelaten worden;
- d. Het hondenbeleid dat met communicatie ondersteund moet worden moet helder en duidelijk uitgedragen worden. Dit beleid vormt de basis waarop het communicatieplan opgesteld wordt en bepaald het succes van deze aanpak;
- e. Een goede samenwerking tussen de afdelingen VTH, Communicatie en Openbaar Gebied in het uitdragen van beleid is van wezenlijk belang;
- f. Goede samenwerking en afstemming van de te voeren communicatie met wijk- en dorpsraden, verenigingen voor hondenbezitters en intermediairs zoals dierenartsen, dierenspeciaalzaken, hondenscholen, etc;
- g. Aansluiting zoeken bij andere communicatiecampagnes binnen de gemeente zoals de campagne over het Groenste stad van Nederland.

7. Planning en organisatie.

Fase 1:	Opstellen communicatieplan en aankondiging van het nieuwe beleid in algemene en gerichte communicatie.
(2 ^{de} en 3 ^{de} kwartaal 2013)
Fase 2:	Aanpassen van de voorzieningen, verwijderen hondentoiletten, verplaatsen afvalbakken.
(4 ^{de} kwartaal 2013 - 1 ^{ste} kwartaal 2014)
Fase 3:	Opvoeren gerichte controle en handhaving.
(vanaf 1-1-2014)
Fase 4:	Evalueren
(2 ^{de} kwartaal 2014)

8. Financiële onderbouwing

8.1. Opbrengsten, afbouwen onderhoudsverplichting (2014):

- Onderhoud hondentoiletten	- € 15.555
- Onderhoud ravotterreinen	- € 26.010
Totaal besparende maatregelen	- € 41.565

8.2. Incidentele investeringen voor aanpassing van de voorzieningen (2013-2014):

- Verplaatsen circa 150 afvalbakken, verwijderen op de huidige locatie, eventueel klein herstel, herplaatsen op de nieuwe locatie.	Geraamd bedrag € 14.000
- Verwijderen 18 stuks hondentoiletten, verwijderen zandondergrond, verwijderen obstakels en hekwerken, aanvullen met grond en inrichten aansluitend aan bestaande groenvoorziening.	Geraamd bedrag € 15.000

- Aanpassing bebording 41 ravotterreinen, verwijderen bestaande bebording, leveren en plaatsen nieuwe bebording
Geraamd bedrag € 4.500
 - Aanbrengen stickers op afvalbakken, leveren en aanbrengen van stickers, uitvoering door wijkteams bij het leegmaken van de afvalbakken.
Geraamd bedrag € 1.500
- Totale investeringen aanpassing voorzieningen: **€ 35.000**

8.3. Communicatie

Incidentele kosten (2013):

- Opmaak communicatieplan
Geraamd bedrag € 12.000
- Lanceren campagne
Geraamd bedrag € 2.000

Totale incidentele kosten communicatie **€ 14.000**

Structurele kosten (2014)

- Uitvoeren gerichte communicatie aan hondenbezitters via folders, brieven, etc.
Geraamd bedrag € 2.500
- Uitvoeren algemene communicatie, via website, lokale media, wijk- en dorpskrantjes
Geraamd bedrag € 2.500

Totale structurele kosten communicatie **€ 5.000**

8.4. Projectgerichte uitvoering controle en handhaving (2014)

Totaal structurele kosten handhaving
Geraamd bedrag € 9.500
€ 9.500

9. Evaluatie nieuwe hondenpoepbeleid.

Het beleid heeft tot doel in te zetten op een gedragsverandering, dit vergt tijd en maatwerk. De effecten van dit hondenpoepbeleid kunnen meetbaar gemaakt worden door enquêtes per buurt of wijk uit te voeren of via instrumenten zoals de burgerpeiling. Deze burgerpeiling geeft een representatief beeld voor de hele stad Weert. De beleving op schaal van de gemeente zal gehanteerd worden in de evaluatie van het hondenpoepbeleid. De meest actuele gegevens uit de burgerpeiling en de klachtenregistratie worden als referentie voor het nieuwe beleid gebruikt. De evaluatie van het nieuwe beleid wordt in het 2de kwartaal van 2014 uitgevoerd. De resultaten van de evaluatie worden gebruikt voor de begroting 2015. Vanaf 2015 ontstaat budgettaire ruimte als gevolg van het nieuwe beleid. Bij de opmaak van de begroting 2015 wordt afgewogen voor welk onderdeel van het hondenpoepbeleid deze middelen besteed worden danwel welke besteding deze middelen zullen krijgen.

10. Conclusie.

Met het invoeren van dit nieuwe hondenpoepbeleid zal de overlast terug gedrongen worden. Helemaal verdwijnen, zal de overlast veroorzaakt door hondenpoep niet. Het gedrag van mensen kan positief beïnvloed worden door het stellen van krachtige signalen. Door een wervend communicatietraject te combineren met gerichte handhaving en niet meer faciliteren in het opruimen van de overlast wordt een gedragsverandering gestimuleerd. Tegelijk wordt de communicatie breder getrokken naar alle inwoners van Weert om de overlast tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen. Als overlast en irritatie beperkt kunnen worden, vergroot tegelijk het waardebeseft en de trots voor de eigen leefomgeving.

Bijlagenlijst

Bijlage 1:

Meldingen / aktielijst honden 2012:

Stand van zake inzet handhaving ivm hondenpoep tot 1 november 2012:

532 uur zijn besteed aan hondencontroles (loslopende honden en hondenpoep). Tot dat moment is 5x een PV opgemaakt voor loslopende honden en 1x een PV voor hondenpoep.

Bijlage 2:

Handhaving kleine ergernissen openbare ruimte Boshoven van week 20 t/m 26 2011

Week 20 : 16 waarschuwingen

3 waarschuwingen : loslopende honden
 2 waarschuwingen : loslopende honden
 2 waarschuwingen : loslopende honden
 1 waarschuwing : loslopende hond
 8 waarschuwingen : 1 x poep en 7 x loslopend

Week 21 : 4 waarschuwingen

1 boete : loslopende hond
 1 waarschuwing : poep
 1 waarschuwing : poep
 2 waarschuwingen : 1x poep, 1x loslopend

Week 22 : 6 waarschuwingen

2 waarschuwingen : loslopend
 2 waarschuwingen : loslopend
 2 waarschuwingen : 1x poep, 1 x loslopend

Week 23 : 2 waarschuwingen

1 waarschuwing : poep
 1 boete : parkeren

Week 24 : 1 waarschuwing

1 waarschuwing : loslopend

Week 25 : 2 waarschuwingen

1 boete : loslopend
 1 waarschuwing : loslopend

Week 26 : 6 waarschuwingen

1 boete : parkeren
 1 waarschuwing : poep
 1 boete : parkeren
 1 waarschuwing : loslopend
 2 waarschuwingen : 1 x parkeren, 1 x loslopend

Week 27 : 3 waarschuwingen

2 boetes: poep
 1 boete : parkeren

Week 28 : 3 waarschuwingen

2 boetes: loslopend

1 boete: parkeren

**Totaal in 9 weken; Vanaf week 24 harder opgetreden; minder
waarschuwen, meer beboeten.**

33 waarschuwingen

11 boetes